

p. Gryza
p. Keles
p. Piętko
17.08.2021

PS-V.9532.5.1.2019

Elbląg, 10 sierpnia 2021 r.

**Pani
Magdalena Gryza
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
w Nowym Mieście Lubawskim**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6c ust. 6 w zw. z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573) oraz § 2 i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), działając z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w dniach 24 czerwca 2019 r. i w dniu 4 lipca 2019 r. przeprowadzono kontrolę problemową Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Mieście Lubawskim, ul. Grunwaldzka 3.

Miejsce kontroli: siedziba Jednostki kontrolowanej oraz Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim, 82-300 Elbląg ul. Wojska Polskiego 1.

Stanowisko kierownika kontrolowanej jednostki pełni Pani Magdalena Gryza - przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Mieście Lubawskim.

Kontrolę przeprowadził zespół członków Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim, w następującym składzie:
– Renata Dziąbkowska – przewodniczący Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim,
– Anna Chrobak – sekretarz Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim,
na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 czerwca 2019 r. nr FK-VI.0030.629.2019.

(Dowód: akta kontroli str. 20)

Dodatkowo czynności kontrolne podejmowane były przez medycznych i pozamedycznych członków Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Warmińsko-Mazurskim, działających na podstawie upoważnień Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w następującym składzie:

1. Piotr Sowicki – lekarz, upoważnienie nr OK.-II.0030.3.45.2019;
2. Małgorzata Knoll – psycholog, upoważnienie nr OK.-II.0030.3.46.2019;
3. Monika Jabłońska – lekarz, upoważnienie nr OK.-II.0030.3.47.2019;
4. Iwona Malewska-Danecka – pedagog, doradca zawodowy upoważnienie nr OK.-II.0030.3.48.2019;
5. Beata Piotrowska – lekarz, upoważnienie nr OK.-II.0030.3.49.2019;
6. Anna Skiepmo-Grigorjew – lekarz, upoważnienie nr OK.-II.0030.3.50.2019;
7. Agata Pastor – pracownik socjalny, upoważnienie nr OK.-II.0030.3.51.2019;

(Dowód: akta kontroli str. 21-27)

Przepisy prawne regulujące obszar kontroli:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 573),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 29),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2021 r. poz. 857),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz.U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162, ze zm.),
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r., poz.735);

Ilekróć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- Powiatowym Zespole – oznacza to Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Mieście Lubawskim,
- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- rozporządzeniu – oznacza to rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r., w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
- kpa – oznacza to kodeks postępowania administracyjnego.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Mieście Lubawskim zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Zagadnienia objęte badaniem kontrolnym:

- skład Zespołu,

- zasady organizacji składów orzekających oraz poprawność dokonywania analizy formalnej i medycznej wniosku,
- przestrzeganie terminów obowiązujących w postępowaniu orzecznictwym,
- kompletność udokumentowania stanu faktycznego w aktach z postępowania o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności,
- rzetelność przeprowadzenia i udokumentowania bezpośredniego badania lekarskiego i wywiadu z członkiem pozamedycznym oraz czytelność dokumentacji sporządzonej przez powołany skład orzekający,
- ocena zgodności orzeczeń z zebranymi dokumentami lub przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,
- trafność i spójność ustaleń orzecznictwych w zakresie wskazań zawartych w orzeczeniu z ustaloną niepełnosprawnością lub stopniem niepełnosprawności;

(Dowód: akta kontroli str. 1-6)

W związku z kontrolą, której wyniki zostały szczegółowo opisane w protokole podpisanym przez kierownika kontrolowanej jednostki Panią Magdalenę Gryza w dniu 29.06.2021 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

**Na podstawie ustaleń kontroli działalność
Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Mieście
Lubawskim
ocenia się negatywnie**

Do składu Zespołu zostało powołanych 21 członków z czego 5 członków posiada powołania i zarazem uprawnienia do pełnienia więcej niż jednej funkcji w składzie Zespołu, co w podziale przedstawia się następująco:

- przewodniczący – 1,
- sekretarz – 1,
- lekarze – 6,
- psycholog – 3,
- pedagog – 2,
- doradca zawodowy – 4,
- pracownik socjalny – 4

Wszyscy powołani członkowie spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w § 21 rozporządzenia.

W trakcie kontroli w ramach próby losowej wybrano 79 sztuk akt z postępowania w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Organ kontrolujący w 1 przypadku stwierdził rozpoznanie sprawy z uchybieniem terminu. We wszystkich przypadkach znajdowało się zawiadomienie o niezakończonym w terminie. Wnioskodawcy wzywani są na posiedzenie listownie na minimum 7 dni przed posiedzeniem składu orzekającego.

Ponadto, w trakcie kontroli ustalono, że w Powiatowym Zespole każde ze skontrolowanych orzeczeń zostało wydane przez dwuosobowy skład orzekający, tj. przez

lekarza i pozamedycznego członka składu orzekającego tj.: psychologa, pedagoga, doradcę zawodowego lub pracownika socjalnego. Zachowywana jest zatem zasada kolegialności, adekwatnie do postanowień zawartych w § 7 ust. 1 rozporządzenia. Posiedzenia składów orzekających odbywają się w siedzibie Zespołu. W 12 sprawach organ kontrolujący stwierdził niewłaściwy dobór do składu orzekającego członka pozamedycznego.

Analiza wybranych orzeczeń pod względem formalno-prawnym wykazała, że kontrolowane orzeczenia zawierają elementy zgodne z wymaganiami sformułowanymi w rozporządzeniu, obowiązującym w dacie orzekania, były również zgodne z dokumentami źródłowymi, czyli ocenami poszczególnych członków składu orzekającego.

Zawiadomienia o terminie posiedzenia wysyłane są do osób zainteresowanych listem zwykłym.

Podczas kontroli dokonano oceny zgodności z prawem orzeczeń wydanych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Mieście Lubawskim. Badano, czy orzeczenie nie uchybia przepisom prawa materialnego lub procesowego w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik jego rozpatrzenia. Kontrolujący zgłosili zastrzeżenia co do prawidłowości wydanych orzeczeń w kontekście ich zgodności z zebranymi dokumentami lub z przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, przez składy orzekające Powiatowego Zespołu.

Wyniki analizy merytorycznej orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności w zakresie medycznym w kontekście zaliczenia osoby przed 16 rokiem życia do osób niepełnosprawnych lub zaliczenia osoby po 16 roku życia do stopnia niepełnosprawności wykazały nieprawidłowości w 60 na 79 skontrolowanych spraw, opisanych szczegółowo w protokole pokontrolnym.

(Dowód: akta kontroli str. 34-41, 49-50, 54-54, 55-56, 57-58)

Wyniki analizy merytorycznej ocen członków pozamedycznych w kontekście zaliczenia osoby przed 16 rokiem życia do osób niepełnosprawnych lub zaliczenia osoby po 16 roku życia do stopnia niepełnosprawności wykazały nieprawidłowości w 36 na 79 skontrolowanych spraw, opisanych szczegółowo w protokole pokontrolnym.

(Dowód: akta kontroli str. 42-45, 46-48, 59-60, 61-64)

Zgodnie z § 32 ust. 3-4 rozporządzenia - symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazania do ulg i uprawnień odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, które niezależnie od przyczyny powstania powodują zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka. Orzeczenie może zawierać więcej, niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu. Każdy z symboli wskazanych w orzeczeniu musi samoistnie powodować przyczynę niepełnosprawności orzekanej osoby.

W 23 przypadkach podczas kontroli ustalono, że orzeczenie zostało wydane z naruszeniem ww. przepisu.

Reasumując powyższe, zastrzeżenia zespołu kontrolnego budziło przede wszystkim:

- nieprawidłowa kwalifikacja do niepełnosprawności lub nieprawidłowo ustalony stopień niepełnosprawności;
- brak dokumentacji potwierdzającej ustalenia orzecznicze, lub dokumentacja medyczna pozostająca w aktach sprawy, która w wystarczającym stopniu nie potwierdza przebiegu i nasilenia procesu chorobowego;
- brak równoważności ustalonych symboli przyczyn niepełnosprawności;
- lapidarne opisy badań, brak lub mało precyzyjne opisy naruszenia sprawności organizmu i wynikających z nich ograniczeń funkcjonalnych;

W związku z powyższymi ustaleniami zaleca się podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości poprzez:

- skierowanie członków Zespołu odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości co do oceny niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, a posiadających bezterminowe uprawnienia do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, na szkolenie do Wojewódzkiego Zespołu, w ramach doskonalenia kadr;
- podniesienia jakości orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności poprzez wydawanie orzeczeń w oparciu o prawidłową wykładnię przepisów prawa materialnego przy kwalifikowaniu osób orzekanych do niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności;

Na podstawie § 17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przekazuję powyższe zalecenia pokontrolne, oczekując w terminie 30 dni od daty doręczenia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych.

O podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę poinformować Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

wz. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski